

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2010-2011

4 MAI 2011

Proposition de loi modifiant le Code pénal en ce qui concerne la mendicité en compagnie de mineurs

(Déposée par M. Bart Laeremans et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

Une loi modificative de 1993 (1) a abrogé les articles du Code pénal relatifs à la mendicité, qui n'est dès lors plus punissable.

L'article 82 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, à la prise en charge des mineurs ayant commis un fait qualifié infraction et à la réparation du dommage causé par ce fait, prévoyait certes encore une peine d'emprisonnement de trois mois à un an pour les personnes qui faisaient mendier un mineur de façon répétée (2), mais cette disposition a été abrogée par la loi du 10 août 2005 modifiant diverses dispositions en vue de renforcer la lutte contre la traite et le trafic des êtres humains et contre les pratiques des marchands de sommeil.

Avant 2005, la jurisprudence estimait que l'article 82 susmentionné n'était pas d'application aux parents qui mendaient avec leurs propres enfants.

La modification légale de 2005 n'a guère fait avancer les choses, dès lors que la traite d'êtres humains, en ce qui concerne la mendicité avec enfants,

(1) Loi du 12 janvier 1993 contenant un programme d'urgence pour une société plus solidaire.

(2) Article 82. de la loi du 8 avril 1965 : « Sont punis d'un emprisonnement de huit jours à trois mois :
1° celui qui a fait habituellement mendier un mineur n'ayant pas seize ans accomplis;
2° celui qui a procuré un mineur de moins de seize ans à un mendiant qui s'est servi de ce mineur dans le but d'exciter la commisération publique.
En cas de récidive, la peine peut être portée au double. »

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 2010-2011

4 MEI 2011

Wetsvoorstel tot wijziging van het Strafwetboek wat het bedelen met minderjarigen betreft

(Ingediend door de heer Bart Laeremans c.s.)

TOELICHTING

Door een wetswijziging in 1993 (1) werden de artikelen omtrent bedelarij uit het Strafwetboek gehaald waardoor bedelen niet langer strafbaar is.

Artikel 82 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, voorzag wel nog in een gevangenisstraf van drie maanden tot één jaar voor degene die meermaals een minderjarige doet bedelen (2) maar deze bepaling werd opgeheven bij de wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers.

Voor 2005 was de rechtspraak van oordeel dat het bovengenoemde artikel 82 niet van toepassing was op ouders die bedelden met hun eigen kinderen.

De wetswijziging in 2005 bracht niet veel zoden aan de dijk omdat het aantonen van mensenhandel, met betrekking tot het bedelen met kinderen, vrij

(1) Wet van 12 januari 1993 houdende een urgentieprogramma voor een meer solidaire samenleving.

(2) Artikel 82 van de wet van 8 april 1965 : « Met gevangenisstraf van acht dagen tot drie maanden wordt gestraft :
1° hij die er een gewoonte van maakt een minderjarige beneden de volle leeftijd van zestien jaar te doen bedelen;
2° hij die een minderjarige beneden de leeftijd van zestien jaar ter beschikking van een bedelaar heeft gesteld, die zich van deze minderjarige heeft bediend om het openbaar medelijden op te wekken.
In geval van herhaling kan de straf worden verdubbeld. ».

est relativement difficile à prouver et que l'on a estimé, lors de la confection de la loi, que les parents qui mendient avec leurs enfants ne le font pas pour les exploiter et ne doivent donc pas être punis.

Les parents qui mendient en présence de leurs enfants sont donc presque systématiquement acquittés. Ainsi, la cour d'appel de Bruxelles a considéré, début 2010, que la mendicité en compagnie de ses propres enfants n'était pas punissable. Une Roumaine de vingt ans avait été condamnée en première instance parce qu'elle mendiait en compagnie de deux enfants, mais le juge d'appel a estimé qu'une femme doit surveiller sa progéniture et que l'exhibition d'enfants pour susciter la compassion n'était pas punissable.

Les enfants ne servent pourtant pas à susciter la compassion. Qui plus est, les enfants sont souvent victimes de négligence, d'abus, voire de trafic, leurs services étant proposés à la location.

En ce qui concerne la mendicité avec enfants, la législation relative à la lutte contre la traite des êtres humains présente des manquements, étant donné que l'exploitation et/ou la traite des êtres humains est souvent difficile, voire impossible, à prouver.

Nous estimons que la mendicité en compagnie d'enfants est intolérable et proposons dès lors de la rendre punissable en insérant une disposition claire dans le Code pénal.

moeilijk is en omdat bij het opmaken van de wet werd geoordeeld dat ouders die bedelen met hun kinderen dit niet doen om hen uit te buiten en aldus niet bestraft dienen te worden.

Ouders die bedelen in het bijzijn van hun kinderen worden dus bijna altijd systematisch vrijgesproken. Zo bijvoorbeeld heeft het hof van beroep te Brussel begin 2010 geoordeeld dat bedelen met je kinderen erbij, niet strafbaar is. Een twintigjarige Roemeense werd eerder in eerste instantie veroordeeld omdat ze tijdens het bedelen twee kinderen had meegenomen maar de rechter in beroep was van mening dat een vrouw toezicht moet houden op haar kroost en dat kinderen gebruiken om medelijden op te wekken niet strafbaar is.

Kinderen dienen echter niet om medelijden op te wekken. Daarenboven is er vaak sprake van kinderverwaarlozing, kindermisbruik en zelfs van handel in kinderen waarbij deze te huur worden aangeboden.

De wetgeving ter bestrijding van de mensenhandel schiet, wat betreft het bedelen met kinderen, te kort omdat de uitbuiting en/of mensenhandel vaak moeilijk of niet te bewijzen valt.

De indieners van dit voorstel zijn van oordeel dat bedelen met kinderen niet door de beugel kan en stellen daarom voor het strafbaar te stellen door een duidelijke bepaling in het Strafwetboek.

Bart LAEREMANS.
Jurgen CEDER.
Anke VAN DERMEERSCH.

*
* *

*
* *

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 342 du Code pénal, abrogé par la loi du 12 janvier 1993, est rétabli dans la rédaction suivante :

«Art. 342. Sera puni d'un emprisonnement d'un mois à un an : tout individu qui mendie avec l'aide d'un mineur de moins de douze ans.»

29 avril 2011.

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 342 van het Strafwetboek, opgeheven bij de wet van 12 januari 1993, wordt hersteld in de volgende lezing :

«Art. 342. Met gevangenisstraf van een maand tot een jaar wordt gestraft : hij die bedelt met de hulp van een minderjarige die de leeftijd van twaalf jaar niet heeft bereikt.»

29 april 2011.

Bart LAEREMANS.
Jurgen CEDER.
Anke VAN DERMEERSCH.